

БУРА У ГЛАВИ ОД ДЕВЕТЕ ГОДИНЕ

Стеријина награда за глуму, за улогу Циге у представи „Павиљони” Милене Марковић

Предложио си да разговор за „Сцену” ујриличимо на Пејроварадинској тврђави, само недељу дана након фестивала Exit, где си био селектор позоришног програма. Одмах ишање зашћо Тврђава, зар ти није досћа после девет дана лудовања на бедемима утврде Марије Терезије?

На Тврђави је својевремено постојала чувена дискотека „Ђава” у којој су, пре 10–15 година, „отпадале” млађе генерације. Након што је затворена, доле у граду освануо је графит „Тужно је што нема Ђаве!”. Ја бих сада доле у граду написао: „Тужно је што нема Exitа!” Овде сам провео девет незаборавних дана који су окренули мој живот и нешто ме вукло да дођемо овамо, а сада видим да је Тврђава без Exitа веома тужна.

Чула сам да си изјавио како је Тврђава до Exitа била промашена инвестиција Марије Терезије?!

Рекао сам да сам имао утисак како је Тврђава све ове векове чекала само Exit. Тих дана из њених цигала цедила се нека невидљива, чудно лепа енергија, и ако пострани ставим посао, до овог фестивала није ми се десило ништа лепше, садржајније, осмишљеније, по-

Срђан Тимаров
Снимио Бранко Лучић

зитивније и успешније. Он ми је пробудио наду у наше људе, моју генерацију, мало старије и млађе – да им се није покварио укус, да лоше телевизије и музике нису успеле да их покваре. Тај млади свет успео је да кроз мутну воду прође до здравог извора. На Exitу сам први пут доживео да ми неко каже да може то што хоћу, а моја генерација навикла је да чује само „не може, нема, не могу”. Сада је све могло: ако знаш и умеш, а ти изволи! То је био прави иза-

зов! Ако смо имали пети октобар, Exit је за мене био шести октобар, дакле надградња оног што се дан раније десило, надградња свести. Сада чекам да се тај шести октобар деси и у неким много озбиљнијим стварима од којих ће нам зависити животи. Чекам Exit у пољопривреди, здравству, политици...

Значи, од нове жарниуре очекујеш брже и конкретније кораке. Мислиш ли да су они у стању да то и учине с обзиром да врло добро имајемо њихове, неретко сумњиве, политичке биографије? Бојиш ли се да и код њих не проради „буразерска линија”?

Морам да верујем. Неки до њих су подржали Exit па ће ваљда подржати вредне појединце и у другим сферама. Волео бих да се не разочарам. За сада имам стрпљења, иако знам да није све готово, али немам више времена да дубље улазим у те проблеме. Сувише сам времена потрошио на политику, а оно чиме желим да се бавим јесте позориште, будући Exit, неке друге лепе ствари.

Хоћеш ли после селекторског искуства имати више разумевања за селекторе позоришних фестивала, да ли ћеш бити толерантнији према

њима? Јеси ли ти правио неке усџуџке? Каково ти је уџишће селекџорско искуство, да ли си и ти довео неку џредставу џо „буразерској линији“? Какви су џлумци када џреговарају о џослу?

Како ко, нема правила. Најлакше је било преговарати с неким одличним глумцима који су годинама и добри бизнисмени у позоришту. Нисам имао проблема с џудима, више су ме спутавале неке техничке ствари: џуди су били на одморима, морским фестивалима, на Тврђаву нису могле да дођу сценографије представа које сам хтео да доведем, био сам ограничен и самом сценом, светлосним парком... у том смислу чинио сам неке уступке, али ниједна представа није дошла буразерски. Оне су провера мог личног укуса и испоставило се да ја нисам тамо неки Марсовац, већ да је то и укус не само моје генерације него више генерација. Што се толерантности тиче, неђу бити толерантнији, напротив, нарочито према онима који су били у позицији да често буду селектори. Мора се коначно успоставити ред, да на фестивал дође само онолико представа колико вреде, па макар то биле и само три, да не буде сто награда јер онда не вреди ниједна! Многи фестивали би морали да се укину ако хођемо да се заиста поставе нови и здрави критеријуми. Нов и здрав критеријум имао је Exit, и у том смислу он је био моја позитивна хистерија.

Ти си и џре Exitа имао једну џозиџивну емоџивну хистерију – Сџеријину награду. Већ неколико џодина млади џуди осџоравају овај фестивал џа тиме и џеђове награде. Какав је џвој однос џрема Сџеријином џозорју и овој награди? Зашио си с џоликом неверицом џриммо вести да си је добио?

Моја везаност за Позорје је специфична. Први пут сам на џему био са десет година. Било је то оно велико, лепо Позорје, ексјугословенског простора, свечано, са повишеном тензијом, ја дете у представи *Свети Георђије убива аждаху* Душана Ковачевића, у режији Егона Савина, потпуно фасциниран џиме. И негде је то тако и остало, мада је фестивал оболео, оронуо, негде залутао. Зачудило ме је што сам добио награду зато што улога коју играм није ефектна, не мами аплаузе, није примамљива и атрактивна, није ни раскалашна, ни артифицијелна, није рађена широким потезима. Она је врло сведена, игра се изнутра и нисам веровао да ће то џуди видети. Она је другачија од оног што сам до сада играо, а ја волим те широке потезе, јаку енергију, експресивно, волим да дајем ритам сцени, да од мене зависи распоред енергије, да ја управљам, а овде то нисам био у позицији да чиним. Ту различитост, која је супротна мојој глумачкој и приватној природи, на моје изненађење препознао је жири. После, када сам видео ко је у жирију, схватио сам да су то џуди који ме знају, који су пратили

моје одрастање на сцени, зато су умели да ме препознају другачијег.

Да ли џо онда значи да Сџеријина награда није само награда за конкретан учинак на сцени у сџеријанској џредстави, већ нека врста награђивања досадашњеђ рада на основу конџишнуиранођ џрађења каријере?

Мени се чини да јесте. У сваком случају, драго ми је што сам је добио, тим пре што видим колико неки глумци, који су дочекали позне године без те награде, жале што је немају, а требало је да је добију, док су је други можда незаслужено добијали. Драго ми је што под старе дане неђу патити за том наградом, него ћу се, надам се, бавити улогама. Ја сам своју награду прославио с пријатељима, живео од ње 10–15 дана, и то је доста. Награде пролазе, остају улоге, оне те чине срећним и ако оне после награда не дођу, даба ти похвале кад си несрећан јер не радиш. Само је важно да човек награду не понесе као билборд, да га она не понесе да мисли како је џоме решио све у животу.

Јеси ли сџиђао да размишљаш о џој чудној рамџи која се џоком „Павиљона“ на Позорју исџречила између џлумаца и џублике? Како је до ње дошло?

То никада до краја неђемо тачно знати, али било је врло мучно, с иглицама под кожом. Позориште се дешава када се сретну публика и глумци, кад се деси

аплауз или мук, али овде тај мук није био подстрекавајући. Није било комуникације, имали смо тарабу. Желео бих део кривице да преузем на себе, али можда нешто није ваљало и око тог пуштања – непустања људи. У публици је било пуно људи по службеној дужности, па оних који у позориште долазе само кад је Позорје, што нешто говори о тим људима. Било је ту можда неких скептика, старијих, који ни су могли да прихвате оно што нуди рукопис и енергија *Павиљона*. То је за мене било непријатно вече у позоришту, нешто није функционисало. Просто, некад Бог у позоришту да, некад не да.

На сцени СНП-а проходао си захваљујући Егону Савину. Да ли би се могло рећи да ти је он позоришни отац? Каква је твој однос према њему данас када си позоришно одраслији? Имаш ли покрепу да, као свако дете, поновиш свој „оца“?

Однос са Егоном Савином је врло специфичан, он је посебан човек у мом животу, пријатељ у приватном животу и свакако позоришни отац. То је једно од оних пријатељстава која се ћуте. Не виђамо се онолико често колико бих волео, али он је увек негде са мном, на различите начине, и ја осећам да ћемо се ми ускоро поново срести у позоришту. Мислим да сам се све ове године негде спремао за поновни сусрет с њим на сцени. Био сам неизмерно срећан што сам Стеријину награду примио у

његовом друштву, а свако је дошао по своју Стеријину награду. Тих дана, претурајући по неким стварима, случајно сам нашао фотографију са премијере *Светиоџ Георџија* коју годинама нисам видео. На њој су Егон, његов отац Макса, његов брат Игор који је свирао музику у представи, моја мајка и ја с фризуром идентичном Егоновој: исто смо почешљани с два иста раздељка! Ето колико сам му се дивио!

Причало се да су ти у време проба „Светиоџ Георџија“, да би отишао и кад нису твоје сцене, подемивали нечим... сладоледом?

Не, какаом! „Откидао“ сам на аутомат који је избацивао чаше с какаом. „Љуштио“ сам га као луд и кад год ми је пажња опадала, слали су ме да се „рокам“ какаом. Иначе, био сам врло дисциплинован и потпуно фасциниран позориштем.

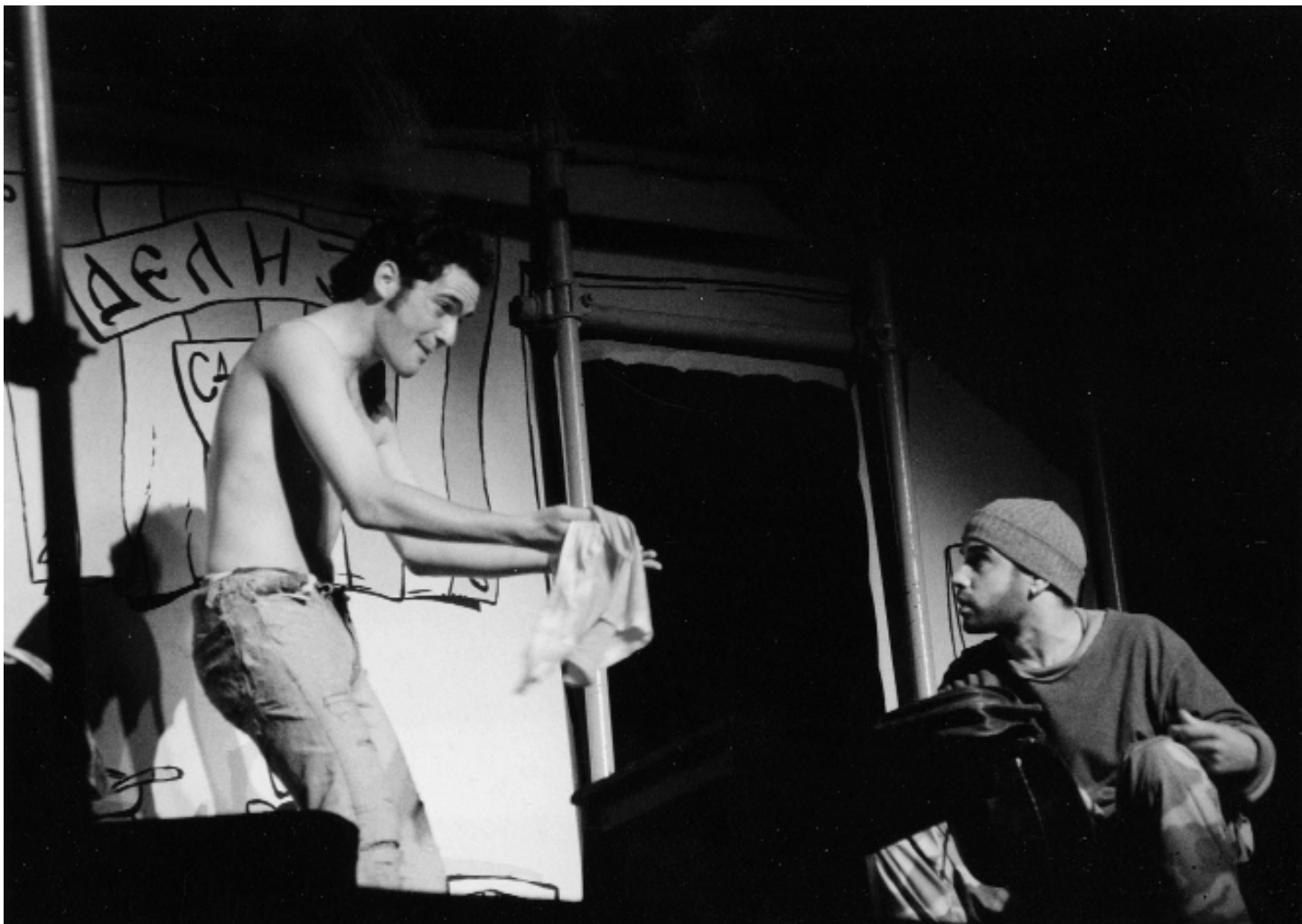
А могло је да буде и другачије, да се сурово заврши... ишта је пресудило у твоју користи?

Могло је, али срећом није. Пресудили су генетика и драги Бог. Али, кад боље погледаш, све је сурово и све сурово може да се заврши и важно је какве људе срећеш. У животу су једино драгоцени људи које имаш, све друго може бити и не мора, буде и прође, остају људи које имаш али, нажалост, то често схватиш тек кад је касно, у неким језивим моментима свог живота.

Суровост доноси и ово сајбер време у којем се поништавају све вредности, највише емоције од којих бежимо, ми чак престајемо да се заљубљујемо. Сурова је и та наша академија, то школовање. Растачемо се тамо, растављају нас а до краја се многи од нас никад не саставе, јер погубе алат и шрафове. Неодговорно се према тим младим папирнатим бићима постављају, врло неспретно се прилази њиховом осетљивом емотивном апарату. На професору је да склопи то растављено биће а како то да учини кад се с њим среће једном недељно! О тим младим људима нема ко да брине. Страшно је колико студенти глуме не искористе ту академију, нико им не објасни шта све ту могу и смеју да ураде, него све нешто слуте, сами изводе закључке у које ни су сигурни.

Негде с пролећа прешао си у Југословенско драмско, ишто се новосадском глумцу дуго није десило. У међувремену су ти се десили „Павиљони“ и Стеријина награда, а СНП-у нова управа. Да ли ти је жао ишто си отишао?

Има неког жала али сам убеђен да ћемо и даље сарађивати. Ја сам у Југословенском драмском нашао пуно лепог, нашао сам свој пазл и прија ми та промена. Јако сам срећан што сам СНП оставио у добрим рукама јер ако се с овим људима не деси позориште, онда сам сигуран да га у овом театру дуго неће бити. То су људи с добрим наме-

„Позориште се дешава када се срећну публика и глумци, кад се деси ајлауз или мук, али овде тај мук није био подстрекавајући. Имали смо парабу.” На фотографији: Радивоје Буквић (Маџан) и Срђан Тимаров (Џиџа) у „Павиљонима” Милене Марковић. Снимио Бранко Лучић

рама и добром мишљу о позоришту. Млади су и пуни амбиција, знам их, ту су моји пријатељи, Борис и Жанко, с којима сам маштао о позоришту, а они су сада у прилици да остваре те снове. Позориште није у циглама већ у људима. Цигала је било и пре али с претходним људима, нарочито онима који су били пре ове нове управе, позоришта није било. Знам какав потенцијал лежи у уметничком бићу СНП-а и верујем да ће нова екипа умети да га усмери на прави пут. Ја иначе нисам залупио врата СНП-у, нисам заборавио

одакле сам кренуо и већ сада знам да ћу ускоро доћи у СНП. Имам улогу у *Ослобођењу Скопља* Душана Јовановића, у режији Жанка Томића, што је први нови пројекат у наредној сезони.

Шта се дешава с тирујом Торпедо који си члан. Зашто немају нових предстијава?

Торпедо је настао у тренутку када смо били пуни идеја које нисмо имали где да остваримо. Нашли смо се и испуца-

ли ту енергију у три представе. Био је то неки наш вентил у страшном времену. Обишли смо пола Европе, били на пуно фестивала, изашли из земље у време бомбардовања, издали компакт дискове, изродили бенд Wroom који има свој статус у домаћој музици, отишли смо први у Словенију. Сада Торпедо доживљава неку врсту чистиштва, а верујем да је и ова фаза потребна. После еуфорије, да би поново дошла енергија, мора да дође до акумулације, а „кад народ ћути, онда је најопасније”!

Зашио су се глумци толико „узгојунили“: преузимају места министрица, драматурга, директорица драма, ујавника позоришта, имају све мање времена за свој живот, а све више се баве нечим што не би требало да их се тице?

Можда зато што они који су то радили у претходном периоду нису добро радили, само су брљали. Глумцима је свашта сервирано под фирмом уметности. Показало се да гомила тих квазиуметника не уме да направи позориште, буде ту неког резултата у виду неке представе, али за њу никог није било брига, никога се није тицала.

Пре мање од годину дана мало је недостигајало да потпуно одустанеш од позоришта и вратиш се у Израел, одакле си се претходно вратио с одмора. Шта је пресудило да не дигнеш руке од живота овде?

Стварно сам био близу да одем, на самој ивици. Није више имало смисла живети у слободановој (није правописна грешка, мало по заслуги, прим. аутор.) Србији, у ствари, одавно је то било прешло у мазохизам, па у инерцију и отупелост. Ја сам то осетио после мог излета у Израел. После смрада у који сам био затворен отишао сам у једну малу, феноменално организовану државу, с пуно сунца, која је прапостојбина моје јеврејске линије, моја мајка је Јеврејка, и с те даљине сагледао где смо то ми, где сам ја. Схватио сам да ће, ако још неке године живота посве-

тим тој узалудности напора, мој живот бити протраћен. Поред све жеље да останем уз драге људе, схватио сам да морам отићи да после десет година живим и неки други живот за који не знамо. Да останем, преломило је то што сам још једном поверовао да има наде и да се ствари нису промениле, отишао бих. Али, свеједно мислим да ћу једном пробати тај *english speaking world*, макар на годину дана. Мислим да нећу бити баждарен док и то не окусим. Мој сан је да будем овде, а да могу да урадим и нешто напољу. Морали би то да окусе сви храбри људи јер ово поднебље има невероватну енергију и идеје, неко посебно лудило. Важно је само да сада из света не посрчемо оно најгоре, пошто каскамо милион година. Надам се да нећемо јер смо толико загуљени страхотама које су нам се десиле да смо испали из неких лажних цивилизацијских токова. Треба сада из великог света узети добре ствари, а не лажну субкултуру и да, бре, коначно закорачимо у тај шести октобар! У неким стварима смо, иако се пети десио, остали у четвртном октобру!

Шта је теби Израел у животу? Он је део твоје „двојне природе“ која је право бладо, али с обзиром у каквом смо окружењу живели, и у каквом свету живмо, може бити и теби.

О томе ми је врло тешко да говорим. На специфичан начин везан сам за Израел, волео бих да сваке године могу тамо да одем макар на три дана. Не

ради се ту о неком туристичком или верском фанатизму. Има пуно ствари због којих сам на посебан начин везан за Израел, и то су врло интимне ствари. Не знам да ли бих умео лепо да говорим о томе. Чудно се, на пример, осећам што ове године не могу да одем на три дана у тај пуцак света. Нешто ме као магнет тамо вуче и, без патетике, некако ми се чини да се тамо најбоље испричам с Богом.

У тренутку када ова „Сцена“ буде изашла, друга твоја „емоционалност хистерија“, звана Шекспирова „Бура“ у режији Слободана Унковског, у Будви, биће већ увелико одиграна. Сада трају пробае. Какав је био сусрет с брком из Македоније?

После свих прича које сам чуо о њему, и две његове представе које сам видео, срећан сам што сам га најзад срео. Дивно је дане проводити с њим, јер он је право позоришно благо, велики уметник, у односу према глумцима не само редитељ него и родитељ, педагог и психолог, другар, пријатељ, који увек брине о глумцу. Отворио ми је многа позоришна врата. С великим одушевљењем, стрпљивошћу и надом чекам премијеру јер смо се размаштали на најдивнији начин. Сада ми је јасно одакле та силна наклоност позоришног света према њему.

Од оног што си до сада радио у позоришту, шта би назвао својом највећом буром?

„Драго ми је ишло сам добио Стјеријину награду, тим пре ишло видим колико неки глумци, који су дочекали јозне године без те награде, жале ишло је немају.”

На фотографији: Срђан Тимаров и Најнаша Шолак у „Павиљонима”. Снимио Бранко Лучић

Са Мером за меру бура се заиста узбуркала и усковитлала. То је доминантан печат којим је мени кренуло много то-

га, оног што се види и оног невидљивог. За сада је то најјача бура која у мени траје још од девете године када сам

између Новог Сада и позоришта с једне стране, и мајке која се селила у Београд, изабрао да останем у позоришту.